

දුර්ගත මේදියේ

දැඩියෙන් ලෝක කුසලාන ක්‍රීඩාව තරඟවලින් නොබෝදා ඉන්දු උප මහදේවයෙහි දී තිබීමට පත් විය. එහෙත්, ක්‍රීඩාව උනුසුම හැකි ගොස් තැන. තදහත්තරුව, ඉන්දියානු ඇඩ්. ජී. එල් තරඟවලින් ඇරැඹුණු බැවින්, නුදුරු අතීතයෙහි මාස කිහිපයකට පමණක් සීමා වූ ක්‍රීඩාව සමය මෙකල වසර පුරා ම රඳවා ගැනුමට ප්‍රීඩා පරිපාලකයන්, අනුග්‍රාහක සමාගම් ඇතුළු සියලු පාර්ශවයෝ වග බලා ගතින්.

කෙටියෙන් කියතොත්, නූතන ක්‍රීඩාව කාර්මාන්තය වටා මුදල් ගැටළුවකට යොමුවී කෝටි ගනනිනි.

මූලාරම්භය හා වර්ධනය

ඩබ්ලිව්. ජී. ශ්‍රේෂ් (Cricket Lovely Cricket.) ඒ මා කුඩා කල සිටම ලෙඩ පොතක නම ය. ක්‍රීඩාව යනු අධිරාජ්‍යවාදයේ * ක්‍රීඩානය අධිරාජ්‍යවාදයෙහි නිපැයුමකි. එහෙයින් ම, එය උපතේ සිට ම මුදල් ගනුදෙනු සමග බැඳී පැවතිණ. 1697 දී සයසෙක්ස් හි

සංස්කරණය - අසෝක සිල්වා

නම් දේශයේ නායකයාට ඒ නම උචිත නොවන්නේ මන්දැයි 1780 දී අමෙරිකානු පතරයේ දෙවෙනි ජනාධිපති ජෝන් ඇඩම්ස් කොන්ග්‍රසයෙන් ප්‍රශ්න කළේ ය (එස්. පතිරේකාන, -How America escaped being a cricketing country @, Sunday Observer, 15/10/2006)

ජාත්‍යන්තර මට්ටමින් කාන්තා ක්‍රීඩාව ප්‍රචලිතව තිබීම නොකඩා එම ක්‍රීඩාව විශයෙහි තනානුගතික පුරුෂයන්ගේවැදගත් වන්නේ එක්තරා දුරකථන බලපෑමක්වෙයි. ක්‍රීඩාව ක්‍රීඩාවේ පැරණිතම හා ප්‍රමුඛතම මුලස්ථානය වන මාර්ලිඩෝන් ක්‍රීඩාව සමාජයෙහි (එක්සා) සාමාජිකත්වය එවා සිට ස්ත්‍රීන්ට අකැප ය. ක්‍රීඩාව ක්‍රීඩකයන්ගේ කේතම. ලෙස ප්‍රකට පුපුරුණු ලෝකීය ක්‍රීඩා මත්කපයෙහි දිගු ආලින්දය අදටත් ස්ත්‍රීන්ට තනමේ ප්‍රදේශයකි.

ටෙස්ට් ක්‍රීඩාව

1877 දී ආගමන වූ ටෙස්ට් ක්‍රීඩාව සඳහා ගිවිසිලි තරඟ කාලයේ නොවී ය (එංගලන්තය හා දකුණු අප්‍රිකාව අතර 1939 දී පැවති ටෙස්ට් තරඟයක් දින නවයකට පසුව අත්හැර දමන ලද්දේ

ඕනෑ ම ක්‍රීඩාවක මූලාරම්භයට * දැරුවත්ගේ .ගැරඹීමකුත්. යෙදුමට පවා ආර්ථික පදනමක් ද සමාජ * මනෝවිද්‍යාමය පසුබිමක් ද තිබෙන බව පෙන්වා දීම අසීරු නොවේ. එතෙකු නොව, දෙන ලද ක්‍රීඩාවක සැම තව ප්‍රශ්නදැක්ම මත් මෙහි සාධකද්වයක් එකෙහි. එබැවින්, ක්‍රීඩාව ක්‍රීඩාවේ සාධකීභාව ප්‍රශ්නය ගෙවත් සීමිත මිලට තරඟ බිහි වූයේ කිනම් තුළ යටතේ ද?

පස්වන සියවසක ලෝක පර්යන්ත වඩවඩා අර්බුදයට යත් ම ධෛර්‍යයට සමාජ ජීවිතයෙහි කලබලකාරී බව, අවිච්චිකය, නොසන්සුන්තාව හා නොඉඩසිලිමත්කම වඩවඩා උග්‍ර විය. මෙහි ප්‍රතිඵලයක් වශයෙන්, එතෙක් ආර්ථික ක්ෂේත්‍රයෙහි ක්‍රියාත්මක වූ * වඩා සරලව කියතොත්, හාත්පසි හා සේවා සම්බන්ධයෙන් බහුලව බලපෑමක්වුණු, සෑම කාර්යයක් ම කඩිනමින් සපුරා ගැනුමෙහි ආවශ්‍යතාව නොහොත්. ක්ෂේත්‍ර ක්‍රඩිතය. සංකල්පය සාස්තෘනික උපරි * ව්‍යුහය තුළට ද කාර්දිත. එතෙක් සාපේක්ෂ නිදහසක් ඉක්මවී විදි ක්‍රීඩාව ක්‍රීඩාව තුළ මේ ප්‍රවීණතාව ඉස්මතු වූයේ එක් දින ක්‍රීඩාව වශයෙනි. වැඩි ප්‍රේක්ෂක පිරිසක් ඇද ගැනීම, රූපවාහිනි සජීවී වනාහන අධිකියෙහි විකිණීම වටිනාකම, අනුග්‍රාහකයින් සොයා ගැනුමෙහි පහසු, මිටිදු තැබීමේ ව්‍යාපාරයන්හි සාර්ථකත්වය, හව ගොදුරු බිම් වෙළෙඳෙහි එවමේ විශේෂීයයන් යනාදී කී නොකී වෙළෙඳ අර්බුද එය පිටුපස පැවතිණ.

1963 දී, එංගලන්ත ප්‍රාන්ත කණ්ඩායම් අතර පිලිව කුසලානය සඳහා පැවති ප්‍රථම අන්තඃකර්මයක් ම එහි ශක්‍යතාව පෙති ගියේ ය. අනතුරුව පැන නැගී එක් දින ජාත්‍යන්තර තරඟ (ODI) බෙහෙවින් ජනප්‍රිය විය. ලෝක කුසලාන තරඟවලියකට පාර කැපුනේ මෙලෙසිනි.

ටෙස්ට් ක්‍රීඩාව මෙන් නොව, සීමිත මිලට ප්‍රශ්නදායක ක්‍රීඩා තාක්ෂණයෙහි හෝ කොලෙජයෙහි අතිවර්ධනයට හිතකර වනාවටයක් නොවෙයි. හැකි තාක් වේගයෙන් දකුණු රැස් කිරීම පිතිකරුන් අතර ප්‍රතිවාදී පිලෙහි මුලික අරමුණ (පිතිකරු දවා ගැනීම නොව) ඔහුට දකුණු නො දීම ම. වඩාත් ශෝචනීය වනුයේ පන්දු සවිත්තාව අත්වලින් ගැසීම යි. තමාට ගියමත පන්දු වාර ස්වභාවය තුළ දැඩි නිරිතරිච්චමට යටත්ව ඔහු පන්දු දැවීය යුතු ය. උපක්‍රමික වශයෙන් වුව පා ඉන්නට පිටිත් පන්දුව යොමු කිරීමට ඔහුට අවශ්‍ය නැත. එදාදී නොව, එක් දින තරඟ සඳහා ගිනර ම තනතුරේ සැකසෙනුයේ ද පිතිකරුවන්ගේ වාසියට ම ය. මේ සියලුමේ පැහැදිලි වනුයේ කළමනාකරු වන ක්‍රීඩාව ක්‍රීඩාව යනු හුදු වෙළෙඳමක්, එනම්, ප්‍රේක්ෂක පාර්ශෝගිකයා විතරිම ඉලක්ක කර ගත් ව්‍යාපාරයක් බව යි.

මේ අතර, වානිජමය ව්‍යවහාරයක් වශයෙන් ම නවතම ප්‍රීඩාවලට ගිවිසි වග බැගය හදුනා ගත් කොට පැකර් ගමනේ සියවේදීකානු ධන කුෂේරියා (මාධ්‍ය නිමැවුමට) ක්‍රීඩකයන් මිල දී ගෙන පුද්ගලික ලෝක තරඟවලියක් සැවිවර්ධනය කළේ තිල ක්‍රීඩාවට අතිරේකව තරමකි. එතැන් පටන්, ඉතා කෙටි කලක් ඇතුළත හා හා විධි අනෙක්පැන * වෙළඳම පිරි-තම, විදුලි ආලෝකය, ධරණ පන්දු, වඩා ජෛව යනාදිය ක්‍රීඩාවලට එකතු විය. මින් බොහොමයක් ක්‍රීඩාව මත බලපෑම් පැරවුණු ඒවා ම ය එය පිටිත් සැබවින් ද? ඉල්ලා මිලට ක්‍රීඩාව දෙ වෙනස්කම් නොවේ. ක්‍රීඩාව ක්‍රීඩකයන් හට කල්පත් ඔබ්බුණේ තාපය අඩුවීමත් අවශෝගනය වන පුළුල්වූ වස්තූය ම පමණි. එයේ ම, දිවා * රාත්‍රී තරඟ ක්‍රීඩකයන්ගේ කායික හා මානසික ආරෝග්‍යයට එතරම් හිතකර නොවන බව වෙද්දා මතය යි. නමුත්, රූපවාහිනි නාලියා සියේයේ කෝටි සංඛ්‍යාත ගාසැරි ප්‍රේක්ෂක මුහුණක් ක්‍රීඩාවට ආකර්ශනය වීම නමුත් ක්‍රීඩකයන්ගේ නොසැකසූ පරදුවට දැක්වීම වඩා ලාභදායී බව සැවිවර්ධනයේ පේරණේ ගත්ත. මො-වුණු උණකිකානු ආරාධි කතරට පවා පිරිණා ක්‍රීඩාව, අපහසුතා කලෙකුදී එනෙකිනිදු නො නැවැති. නොයොයා සික්වර්ස් ගමනේ සෑම * සාමාජික කුඩා ලෝක තරඟවලියක් ද බිහි කලන (මෙහි අනාගත ඉලක්කය ගෙවත් යටි අරමුණ, නොයොයා වර්මාඩීම පැන නැගී නම් ප්‍රකෝටි සංඛ්‍යාත පාර්ශෝගික පහතවත් වේයෙන් තරඟ තුළට ප්‍රිකට් රැගෙන යෑම යි). අතිගවයෙන් හදුන්වා දෙන ලද Twenty20 ප්‍රකාරය ගැන කමට කියමි ද?

කව්බෝයි ක්‍රීඩාව සංස්කෘතික පරිහානියේ කැඩපත

ලෝක කුසලාන තරඟවලින් පැවැත්වෙන අතරතුර ක්‍රීඩාව විවරකයේ ද, විස්තර කරකයේ ද, මාධ්‍යයේදී ද, ප්‍රීඩා ලෝලීන් ද, පුහුරුද පරිදි, නොඉදහන් සැවැදගත්කම් පැරලී සිටියහ. අසවල් ප්‍රීඩකයා කතා හැරියේ මන්ද? අසවල් ප්‍රීඩාංගනයට තරඟයක් නොදුන්නේ මන්ද? අසවල් දුර්වලතාව සහ අසුම්පතා සිදු වූයේ කාගේ වරදින් ද? යනාදී වශයෙනි. රාවය ප්‍රචන් පනෙහි පල වූ ඇතැම් ලිපියකින් ක්‍රීඩාව විශයෙහි බල පැවැත්වෙන කලාපයේ දේශපාලනය, වර්ගවාදය හා වානිජ්‍යය ප්‍රශ්න කෙරී තිබුණ ද, සමස්තයක් ලෙස, යට කී සියලු විශ්ලේශන, ඒ හෝ මේ කාර්ණාව විවේචනය කිරීමෙන් සැතිමට පත් වුවවා විනා වන්නේ ක්‍රීඩාවේ පුද්ගලික සංග්‍රහණය මුහුණට ගෝලීය සාස්තෘනික බාදනයේ හා පරිහානියේ ප්‍රකාශනයක් ලෙස දැක ගැනුමට අපොහොසත්ව තිබුණි. එබඳු වටහා ගැනීමක් සඳහා අදාල පුද්ගලයා ඓතිහාසික වූත් ජාත්‍යන්තර වූත් සන්දර්භයක් තුළ සාකච්ඡා කළ යුතු ය.

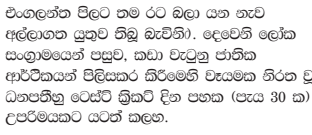
සැවිවර්ධනය කෙරුණු මංගල ක්‍රීඩාව තරඟය මත් ගිහි පහතක් වෙනුවෙන් පැවැත්වූවක් බව ක්‍රීඩානය විශ්ලේශකය පවසයි. නූතන ක්‍රීඩාව ක්‍රීඩාවේ සියා කාර්යයට පිලිගැනෙන ඩබ්ලිව්. ජී. ශ්‍රේෂ් (1848*1915) මත් වෘත්තීය ක්‍රීඩාවේ නිරත විය. එසේමද, එවක ක්‍රීඩාව ක්‍රීඩාව මුදලේ ආධිපත්‍යයට මුලමගින් තතු ව තිබුණේ නැත. රෙර කී ශ්‍රේෂ් දකුණු නොලබා දැවී ගිය අවස්ථාවක, ක්‍රීඩා ලෝලීන් රැස්ව සිටින්නේ තම පිති හරණය තරමට බැවින් තමාට නැවතත් පන්දු එවන ලෙස කියා සිටි බැව් පැවසේ: සන්නකින් ම, අඩ සියවසකට පෙර පවා ක්‍රීඩාව සංසන්දනාත්මකව සුන්දර ක්‍රීඩාවක් ලෙස පැවතිණ. වාද්‍ය සංගීතය එහි දැවැන්ත වැදගත්කමත් පුර්න වර්ධනයක් සාක්ෂාත් කළේ ධනවාදය යටතේ බැව් (ඒවානු සංගීතය) හාත්පසි අධිපත් සඳහන් කළේ ය. එසේ ම, ක්‍රීඩාව ක්‍රීඩාව එහි ඉහල ම තාක්ෂණයන් පරිපූර්ණ රූපාකාරයන් අත්පත් කොට ගත්තේ ධනවාදය යටතේ ය.

1෮වෙනි සියවසෙහි පටන් වැඩුවසම් එංගලන්තයෙහි ප්‍රත්‍යන්ත පෙළෙස්වල පැවරී තිබුණු යුධයි. ප්‍රීඩාව ක්‍රීඩාව යනුවෙන් බොහිස්ම කෙරුණේ 17වෙනි සියවස අත දී ය. ඒ වූ කලී ධනවාදයෙහි ආරම්භක (ප්‍රගතිශීලී) අවධිය යි. අනතුරුව ශ්‍රමිකව වර්ධනය වූ ක්‍රීඩාව, ධනවාදයෙහි ඉහල ම අදියර ලෙස ලෙහිත් හැඳින්වූ ධනවාදය වූයේ යටතේ ම ඉහල ම රූපය * ටෙස්ට් ක්‍රීඩාව * අත්පත් කොට ගනී. ඒ වග වට, විධිමත් ක්‍රීඩාව ග්‍රාමීය ජනතාව වෙතින් ලෝඛ්‍යය මෙන්ද කොට ගත් වරප්‍රසාදිත ධනපති පන්තිය අතට මාරු වී තිබිණ. දැවැන්ත ප්‍රාග්ධනයක ලිහිකරු වූ ද, නිරු නොබසින අධිරාජ්‍යයෙහි පාලකයන් වූ මේ ධනපතින් හට ක්‍රීඩාව වෙනුවෙන් වැය වන ධන සම්භාරයන් දිගු කාලයක් පුරුණයක් නොවී ය. තව ද, තම විකාර්‍යක ගනුදෙනුවලදී සහ තම උකස්ව තුල දී කියසේන් රැකියා නො කළ වූ .මහත්මා ගනි. මවුණු තම ක්‍රීඩාවට ආරෝපනය කලහ. වැඩි කල් නොයා ම එය එංගලන්තයෙහි පැතික ගිමහන ක්‍රීඩාව බවට පත් විය.

රදලවාදය හා පුරුෂයන්ගේවැදගත්කම

කෙසේ වෙතත්, වැඩුවසම් ගණිතමයවේදය සමහරක් ද ක්‍රීඩාව ක්‍රීඩාවට මුහුණ තිබිණ. මුල දී, එම ක්‍රීඩාව හුදෙක් රදල පෙලෙන්තිරියට සීමා විය. 1960 ගනන් වන තෙක් ම .මහත්වරුන් සහ ප්‍රීඩකයන්, අතර (gentlemen vs players) වර්ගික තරඟ පැවැත්විණ. මහත්වරුන් ක්‍රීඩාකාරයට ඉදිරිපසින් සම්ප්‍රාප්ත වන විට ක්‍රීඩකයන් ඇතුළු වූයේ පස්සා දොරෙහිනි

ජෝර්ජ් වොඩ්ටන්ගේ අනුකූලකත්වය යටතේ, එංගලන්තයට හා ඔස්ට්‍රේලියාවට පවා පෙර ටෙස්ට් ක්‍රීඩාව සැලැස්මි කල අමෙරිකාව සහ කැනඩාව තුළ එය ජාතික ක්‍රීඩාව ලෙස ස්ථාපනය නොවූයේ, තම වංචනත්භාවය පිලිබදව අමෙරිකානු හා කැනඩීයානු ධනපතින් තුළ හට ගත් සැක සාසාවා නිසා බැව් හා වර්ගී සර්වභේදය සමාජ විදහාදැක්ම දෙදෙනෙකු විසින් පෙන්වා දෙනු ලැබ තිබේ. ක්‍රීඩාව සමාජයන්හි සහාපති තනතුර .ජර්ජියාබව. යනුවෙන් හැඳින්වෙයි

එංගලන්ත පිලට තම රට බලා යන තැව් ඇවිගනන යුධව ක්‍රීඩා බැවින්. දෙවෙනි ලෝක සංග්‍රාමයෙන් පසුව, කඩා වැටුණු ජාතික ආර්ථිකයන් පිලිසැකර තිබීමෙන් වැයමත තිරන වූ ධනපතිනු ටෙස්ට් ක්‍රීඩාව දින පහක (පැය 30 ක) උපරිමයකට යටත් කලහ.

ටෙස්ට් ක්‍රීඩාව දී, එක් පිලකට ක්‍රීඩා වාර (ඉතිම) දෙක බැවින් ගිම් වන අතර ඉතිමක් තුළ දෙවෙනි පන්දු වාර (මිටර) සංඛ්‍යාවෙහි සීමාවක් නැත. එහෙයින්, පිතිකරුන් ක්‍රීඩා බෙලිය * එක් සියලු දෙනෙකුටම නැගවත් නිරන්තරය කරමින් සුදුසු උපමාරු යෙදීමෙහි අවස්ථාව පන්දු සවිත්තාව ගිම් වෙයි. එසේ ම, දුර්වල පන්දු පමණක් නොවැසිරුනොන දීර්ඝ ඉතිමක් ක්‍රීඩා කිරීමෙහි අවස්ථාව පිතිකරුට ගිම් වෙයි. ක්‍රීඩාව ක්‍රීඩාවේ දැකිය හැකි සෑම මහරම් පිති හැසිරීමක් (stroke play) සහ සෑම මහරම් පන්දු විශේෂයක් ම වර්ධනය කෙරුණේ යට කී අධ්‍යයනයෙහි හා පලපුරුද්දෙහි ප්‍රතිඵලයක් වශයෙනි.

වෙනත් බොහෝ ක්‍රීඩාවන් මෙන් නොව, ටෙස්ට් ක්‍රීඩාව වානිජ රකුසානේ ග්‍රහනයට හසු වූයේ වඩාත් සෑමමකි. එයට පැහැදිලි හේතුවක් තිබිණ. දින කිහිපයක් මුලස්ථානෙහි පැවැත්වෙන, ගිනර ජය පරාජයෙන් තොරව අවසන් වන, විරෙක ප්‍රේක්ෂකයා ඇසෙනවාට පත් කරන ක්‍රීඩාවක් මුලමගින් වානිජකරනය කිරීම අසීරු කටයුත්තක් විය. ඒ සඳහා සාමාන්‍ය ක්‍රීඩාවේ දැකිය හැකි මෙකී දැවැණු. අහෝසි කල යුතුව තිබිණ. එය කල හැකි වූයේ ක්‍රීඩාවේ ස්වරූපය මත් වෙනස් කිරීමෙනි.

සීමිත මිලට තරඟ

ක්‍රීඩාව සඳහා පවතින ඉල්ලුම ශීඝ්‍රයෙන් ඉහල ගියේ, 1960 දශකයෙහි, වානිජමය කොන්දේසි මගින් නිර්මිත සීමිත මිලට තරඟවල ආරම්භයත් යමගිනි. ක්‍රීඩාව ක්‍රීඩාවේ නිජ භූමිය වන එංගලන්තය සම්බන්ධයෙන් වුව මෙය සහනයකි.

(ලිපියෙහි අක්ෂර වින්‍යාසය ශ්‍රේණිකාරක අක්ෂර ෪වැනි පිටුව ඇතුළත ය.)

මතු යම්මන්දයි